

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 02-03-23165/1

Podgorica, 21. januar 2021. godine

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
-n/r ministra, gospodina Jakova Milatovića-

Poštovani gospodine Milatoviću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 010-329/20-5298/1 od 11. decembra 2020. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženom odlukom postiže se usaglašavanje Nacionalne kontrolne liste dvostruke namjene sa delegiranom Uredbom komisije Council Regulation (EC) No 2019/2199. od 17. oktobra 2019. godine, unapređenje sistema izvozne kontrole, jačanje regionalne evropske i evroatlanske saradnje na planu kontrole roba dvostruke namjene, poštovanja Rezolucija Savjeta bezbjednosti UN, poštovanje ratifikovanih međunarodnih konvencija i sporazuma u ovoj oblasti, harmonizacije nacionalnih politika kontrole izvoza robe dvostruke namjene sa propisima EU.

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju ovog Predloga nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore, već će doći do povećavanja prihoda budžeta, po osnovu uplata odgovarajućeg iznosa administrativnih taksi.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nema primjedbi na *Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Miloško Spajić

Faint text at the top left of the page, possibly a header or title.

Faint text at the top center of the page.

Faint text in the middle left section of the page.

Faint text in the middle right section of the page.

Faint text in the lower left section of the page.

Faint text in the lower right section of the page, possibly a list or detailed notes.

Faint text at the bottom left, likely a footer or page number.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Odluka o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Zakonom o kontroli izvoza robe dvostruke namjene („Sl.list CG“, br.30/12) uređeni su uslovi pod kojima se može vršiti izvoz i tranzit robe dvostruke namjene, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći u vezi sa robom dvostruke namjene, nadležnost organa u sprovođenju ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za izvoz i tranzit robe dvostruke namjene.

Kontrola izvoza robe dvostruke namjene ne znači samo kontrolu kretanja roba, nego i kontrolu mnoštva povezanih aktivnosti. Nacionalni sistem kontrole izvoza robe dvostruke namjene obuhvata zakonske propise koji omogućavaju sprovođenje postupka izdavanja dozvola za robu koja podliježe kontroli, te sveobuhvatnih pravila o brokerskim uslugama i tehničkoj pomoći. Efikasan zajednički sistem kontrole izvoza robe s dvojnomo namjenom je prevashodno potreban iz razloga usklađenosti s međunarodnim obavezama i odgovornostima koje smo kao država koja vodi postupak priključenja EU dužni da poštuemo, posebno u vezi s neširenjem oružja.

Nacionalnu kontrolnu listu robe dvostruke namjene Vlada Crne Gore, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove spoljne trgovine, donosi i ažurira te istu usklađuje sa Zajedničkom listom roba dvostruke namjene Evropske Unije. Predlog navedene liste će biti usaglašen sa „Council Regulation (EC) No 2019/2199. of 17. october 2019“.

Kontrola izvoza robe dvostruke namjene je neophodna iz razloga:

- Očuvanja nacionalne bezbjednosti,
- Poštovanja Rezolucija Savjeta bezbjednosti UN (posebno Rezolucije 1540),
- Poštovanje ratifikovanih međunarodnih konvencija i sporazuma u ovoj oblasti, i
- Harmonizacije nacionalnih politika kontrole izvoza robe dvostruke namjene sa propisima EU (poštovanje Kodeksa ponačanja EU i njegovih Operativnih odredbi).

- Zajednički popisi robe s dvojnomo namjenom, odredišta i smjernice ključni su elementi efikasnog režima za kontrolu izvoza. Prenos softvera i tehnologije putem elektroničkih medija, telefaksa ili telefona na odredišta van Crne Gore je takođe problem koji ukazuje da predmetnu robu i način transfera treba kontrolirati. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti ponovnom izvozu i krajnjoj uporabi robe dvostruke namjene.

Roba dvostruke namjene se prevashodno odnosi na sljedeće oblasti: Biologija, uključujući tehnologiju i medicinu, Hemija, Biohemija, Fizika, Nuklearna tehnologija, Energetika i tehnologija zaštite okoline, Tehnologija za informacije i komunikacije, Elektronika, Aeronautika, Transportni inženjering, Mehanički inženjering, Tehnologija materijala, Procesni

inženjering. Da li je roba, odnosno softver ili tehnologija na Nacionalnoj kontrolnoj listi roba dvostruke namjene određuje se na bazi tehničkih karakteristika i ukupnih svojstava roba, destinacije, krajnjeg korisnika i krajnje upotrebe.

- Nedonošenje ove Odluke Nacionalni sistem kontrole izvoza robe dvostruke namjene bi se odnosio na usaglašenost sa "Council Regulation (EC) No 2017/2268. of 26. september 2017", čime bi moglo doći do sljedećih problema:
 - neinformisanosti izvoznika da se određena vrsta robe ne/nalazi na režimu dozvola;
 - nedostatak informacija službenika carinskog organa CG sa listom kako bi na vrijeme mogli reagovati i upoznati stranke da se roba, koju prometuju nalazi na spisku roba dvostruke namjene, te da je za istu potrebno pribaviti dozvolu za izvoz, transit, brokering ili pružanje tehničke pomoći;
 - nemogućnost identifikovanja određene vrste robe dvostruke namjene te edukacije carinskih organa radi njihove bolje osposobljenosti u sprečavanju krijumčarenja iste.
 - Donošenjem predmetne Nacionalne kontrolne liste ni na koji način neće biti oštećeni privredni subjekti u Crnoj Gori niti u bilo kojoj mjeri.
 - "Status quo" opcija podrazumijeva zadržavanje postojeće Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene („Službeni list Crne Gore“, br. 38/2018 od 13.06.2018.) koja je usaglašena sa "Council Regulation (EC) No 2017/2268. of 26. september 2017".
- Donošenje nove odluke podrazumijeva ne samo usaglašavanje Nacionalne kontrolne liste sa „Council Regulation (EC) No 2019/2199. of 17. october 2019“, već i poštovanje preuzetih međunarodnih obaveza.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Predloženom Odlukom se postižu sljedeći ciljevi:
 - Usaglašavanje Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene sa delegiranom Uredbom komisije „Council Regulation (EC) No 2019/2199. of 17. october 2019“. Ovom odlukom o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene, izvršice se zapravo usklađivanje sa ANEX-om I Council Regulation (EC) No 428/2009. od 5. maja 2009. godine, a koji se odnosi na uspostavljanje režima za kontrolu izvoza, prenosa, brokeringa i tranzita robe dvostruke namjene u EU;
 - Unaprijeđenje sistema izvozne kontrole;
 - Jačanje regionalne, evropske i evroatlanske saradnje na planu kontrole izvoza roba dvostruke namjene;
 - Izvršavanje svih preuzetih obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u UN, kao i brojnih međunarodnih rezolucija, preporuka i drugih dokumenata na planu spriječavanja proliferacije oružja za masovno uništenje i borbe protiv terorizma;
 - poštivanje ljudskih prava,
 - vitalni bezbjednosni interesi Crne Gore da ne budu žrtva agresije.
 - što jednostavnija primjena Odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene, od strane privrednika, kao i ostalih organa uključenih u proces implementacije ovog spoljnotrgovinskog propisa. Naime predmetna Odluka predstavlja

kodifikovano rješenje, koje obuhvata jasno definisanu podjelu roba dvostruke namjene na deset kategorija, podijeljenih na područja namjene robe.

- Postoji međunarodna saglasnost o tome da širenje oružja za masovno uništenje (u daljem tekstu OMU) prijeti međunarodnome miru i sigurnosti, te je stoga Vlada Crne Gore definisala jasnu nacionalnu politiku neširenja OMU kako bi uspostavila politički okvir za dalje zakonodavne aktivnosti.

U skladu sa svojim vanjsko-političkim prioritetima, Crna Gora je snažno posvećena očuvanju međunarodnog mira i bezbjednosti, borbi protiv organizovanog kriminala, terorizma i širenja OMU. Ovo opredjeljenje je prepoznato u brojnim strateškim dokumentima, Strategiji odbrane, Strategiji nacionalne bezbjednosti, Strategiji za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, te Strategiji za neproliferaciju OMU, čime su vanjsko-politički prioriteti pretočeni u strateške obaveze

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

„Status quo“ opcija

Na osnovu člana 6 Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene ("Službeni list CG", broj 30/12), Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. maja 2018. godine donijela je Odluku o utvrđivanju nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene „Commission Delegated Regulation 2268/2017 od 26. septembra 2017. god.“

Preferirana opcija

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u članu 6 Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene (Službeni List Crne Gore, br. 30/12) kojim je dato ovlaštenje Vladi Crne Gore da, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove spoljne trgovine, donosi i ažurira Nacionalnu kontrolnu listu dvostruke namjene, tj. vrši njeno usklađivanje u ovom slučaju sa „Council Regulation (EC) No 2019/2199. of 17. October 2019“.

Kao članica gotovo svih najvažnijih međunarodno pravnih instrumenata u domenu sprječavanja širenja OMU, Crna Gora je posvećena ispunjavanju obaveza koje iz njih proizilaze. Između ostalog, uspostavljen je odgovarajući normativno-pravni i institucionalni okvir usmjeren na onemogućavanje da nedržavni akteri dođu u posjed, proizvedu, transportuju ili koriste bilo koju vrstu OMU, ili sredstva za njihovu isporuku. Zabranjena je svaka aktivnost koja može da doprinese proliferaciji OMU i uspostavljen efikasan sistem kontrole spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene.

Kako bi se gore navedeni ciljevi ostvarili, Crna Gora mora poštovati svoje specifične obaveze koje proizilaze iz:

- ratifikovanih međunarodnih ugovora (npr. Ugovora o neširenju nuklearnoga oružja (NPT); Konvencije o hemijskom oružju (CWC); Konvencije o biološkom i toksičnom oružju (BTWC); Konvencije o zabrani upotrebe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prenosa protivpješadijskih mina i njihovom uništenju, Ottawska konvencija);
- sankcija koje su određene obavezujućim rezolucijama Savjeta bezbjednosti UN-a;
- odluka međunarodnih organizacija (npr. Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju ili EU) u čijem je članstvu pojedina država (npr. sankcije/embargo), i/ili bilo kojih

relevantnih obaveza u sklopu drugih regionalnih organizacija i njihovog shvatanja nacionalne vanjske i bezbjednosne politike,

- Određenih međunarodnih obaveza koje su definisane u određenim međunarodnim režimima za neširenje OMU kao što su: 1) Grupe nuklearnih dobavljača (NSG); 2) Australske skupine (AG); 3) Režima za kontrolu raketne tehnologije (MTCR); 5) Wassenaarskoga aranžmana (WA) i 6) Zenger Komitet, predstavljaju dodatnu obavezu i potvrdu politike koju Crna Gora treba da sprovede u narednom periodu. Crna Gora je pokrenula inicijativu za priključenje WA 2015.godine, a u toku su inicijalni razgovori za pristup AG.

Kako bi ostvarila nacionalnu politiku neširenja OMU, Crna Gora je nametnula ograničenja za izvoz predmetne robe. Riječ je o ograničenjima trgovine robom dvostruke namjene koja se može upotrijebiti za rizične namjene ili pak ograničenjima različitih aktivnosti poput usluga brokinga i pružanja usluga tehničke pomoći.

Neke su aktivnosti u vanjskoj trgovini zabranjene (npr. mjere u sklopu embarga). U drugim slučajevima ograničenja se nameću putem obaveze pribavljanja dozvole.

Sve zabrane i ograničenja donose se zbog političkih i snažnih nacionalnih interesa. S druge strane, zabrane i ograničenja sprovode se kako bi se osigurali mir, državna teritorija i državljani zemlje. Uz to, zabrane i ograničenja su i način da se odgovori na pritisak zajednice država kojim se traži da se poštuju međunarodne odluke (stoga postoji napetost između vitalnih sigurnosnih interesa i političkih zahtjeva).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
 - Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
 - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
 - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
 - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Predmetna Odluka se odnosi na sva lica-privredne subjekte, koji se bave prometom roba sa navedene liste.
 - Ne postoje direktni ili indirektni negativni uticaji po osnovu donošenja predmetne odluke i njene pune implementacije.
 - Pozitivni, direktni i indirektni uticaji po osnovu donošenja ove Odluke omogućiće svim licima koja se bave prometom ove robe da posluju prevashodno u skladu sa Nacionalnim, ali isto tako i sa propisima EU, čime će se izbjeći mogućnost prekršajne i krivične odgovornosti.
 - Trošak koji iziskuje primjena ove Odluke, kao i do sada vezan je za plaćanje administrativne takse koja je utvrđena Zakonom o administrativnim taksama ("Službeni list Crne Gore", br. 018/19 od 22.03.2019) – Tarifni broj 90.
 - Pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje on stvara, iz razloga što svaka stranka svjesno stupa u obavljanje određene vrste spoljno-trgovinskog poslovanja sa jasnim ekonomskim benefitima istog.

- Predlog navedene Odluke nije usmjeren ka podržavanju stvaranja novih privrednih subjekata na tržištu i većoj tržišnoj konkurenciji.
- Kontrola izvoza roba dvostruke namjene je usklađena sa najboljom praksom u zemljama članicama EU i ista neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? obrazložiti.

- Nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju predloženog propisa.
- Vidi prethodni odgovor.
- Implementacijom Odluke ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava u Budžetu.
- Usvajanjem predloženog propisa nije predviđeno donošenje novih podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa neće doći do ostvarivanja prihoda za Budžet Crne Gore, po osnovu uplata odgovarajućeg iznosa administrativnih taksi
- Iz gore navedenih razloga nije korišćena nijedna metodologija obračuna finansijskih izdataka prihoda.
- Ne postoje sugestije Ministarstva finansija.
- Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih

strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

- U izradi predmetnog propisa nije korišćena eksterna ekspertiza.

- Konsultovani su svi nadležni organi na koje se ova Odluka odnosi, kao što su: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvo finansija, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, i Sekretarijat za zakonodavstvo.

- Očekuju se pozitivna mišljenja na predloženi tekst propisa kao i pozitivne saglasnosti organa kojima je ovaj propis poslat. Ukoliko bude sugestija koje su opravdane iste će se ugraditi u predloženi tekst i samu Nacionalnu kontrolnu listu.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**

- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa.

- Organ nadležni za izdavanje dozvola, organi nadležni za izdavanje mišljenja, Uprava carina CG kao i svi ostali organi koji su na direktan ili indirektan način uključeni u postupak kontrole izvoza roba dvostruke namjene će učestvovati u punoj implementaciji predmetne Odluke kako bi se ispunili gore definisani ciljevi.

- Ne postoje indikatori kojim će se mjeriti ispunjenost ciljeva.

- Nadležni organi u postupku izdavanja i realizovanja dozvola će sa svog aspekta sprovođiti monitoring i evaluaciju primjene navedenog propisa.

- Nadzor nad sprovođenjem Zakona i propisa donešenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo ekonomskog razvoja. Po potrebi i u zavisnosti od vrste i namjene robe nadzor se može vršiti i u saradnji sa drugim nadležnim organima.

- U postupku izdavanja dozvole, kao i nakon izdavanja dozvole Ministarstvo ekonomskog razvoja može izvršiti pregled robe dvostruke namjene i dokumentacije u vezi sa tom robom.

Lice koje vrši izvoz, pružanje brokerskih usluga ili tehničke pomoći dužno je da nadležnim organima iz člana 30 stav1 Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene (Službeni list Crne Gore, br. 30/12) omogući vršenje nadzora u toku realizacije posla, kao i nakon njegove realizacije.

Generalni direktor

Dušan Radonjić

23.12.2020., Podgorica
Datum i mjesto

M.P.

Starješina organa predlagača